

Please check whether you have received the correct question paper.

- N.B. :** 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal Marks.
3) Figures to right indicate Marks.

Q.1) Attempt **any two questions from the following.**

A) Explain the merits of Chandragupta Maurya as the founder of the Mauryan Empire.	10
B) Write in detail on the Central Administrative system of the Maurya Empire.	10
C) Describe the achievements of the Kushan ruler Kanishka.	10

Q.2) Attempt **any two questions from the following.**

A) Evaluate the performance of Emperor Samudragupta as “A great warrior and a great ruler”.	10
B) Briefly write on Gupta administration system.	10
C) Review the developments in Art and Architecture during the Gupta period.	10

Q.3) Attempt **any two questions from the following.**

A) Describe the achievements of Emperor Harshvardhana.	10
B) Examine the achievements of the Rajputs who emerged in late Ancient India.	10
C) Explain the consequences of Arab invasion of Sindh.	10

Q.4) Attempt **any two questions from the following.**

A) Review the notable rulers of the Rashtrakuta dynasty.	10
B) Write a note on Chola dynasty.	10
C) Highlight the expansion of Ancient Indian culture into South-East Asia.	10

Q.5) Write short notes. (Any two**)**

A) Religion of Emperor Ashoka	10
B) Society of Gupta Period	10
C) Muhammad Qasim	10
D) Pallava dynasty	10

[वेळ: ३ तास]

[गुण : १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमधील संदर्भ घ्यावा.

प्र. १. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) मौर्य साम्राज्याचा संस्थापक या नात्याने चंद्रगुप्त मौर्याची योग्यता विशद करा.
ब) मौर्य साम्राज्याच्या केंद्रीय प्रशासन व्यवस्थेवर सविस्तर लिहा.
क) कुशाण शासक कनिष्क याच्या कामगिरीचे वर्णन करा.

१०
१०
१०

प्र. २. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) “एक महान योद्धा व श्रेष्ठ राज्यकर्ता” या नात्याने सम्राट समुद्रगुप्ताच्या कामगिरीचे मुल्यांकन करा.
ब) गुप्तकालीन प्रशासन व्यवस्थेवर थोडक्यात लिहा.
क) गुप्तकालीन कला व स्थापत्य क्षेत्रात घडून आलेल्या प्रगतीचा मागोवा घ्या.

१०
१०
१०

प्र. ३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) सम्राट हर्षवर्धनाच्या कामगिरीचे वर्णन करा.
ब) प्राचीन भारताच्या उत्तरार्धात उदयास आलेल्या राजपुतांच्या कामगिरीचे परीक्षण करा.
क) सिंधवरील अरब आक्रमणाचे परिणाम विशद करा.

१०
१०
१०

प्र. ४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) राष्ट्रकूट घराण्यातील उल्लेखनीय राज्यकर्त्यांचा आढावा घ्या.
ब) चोल घराण्यावर टिपण लिहा.
क) प्राचीन भारतीय संस्कृतीचा आग्नेय आशियात झालेल्या विस्तारावर प्रकाश टाका.

१०
१०
१०

प्र. ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिप लिहा.

- अ) सम्राट अशोकाचा धर्म
ब) गुप्तकालीन समाज
क) महंमद कासीम
ड) पल्लव घराणे

१०
१०
१०
१०

*****